

کمپلکس اسهال ویروسی گاو- بیماری مخاطی

Bovine Viral Diarrhea – Mucosal Disease

BVD – MD

عامل این بیماری ویروسی از خانواده پستی ویروسها است.

گاو حساسترین میزبان بیماری BVD – MD است و گاوان گوشتی داری حساسیت بیشتری هستند. این بیماری بیشتر در گاوهای 3 ماهه تا 3 ساله اتفاق می افتد.

طرز انتقال:

ویروس BVD – MD بوسیله تماس مستقیم (انتقال افقی) و یا از طریق جفت (انتقال عمودی) منتقل میشود. بلع یا استنشاق مواد آلوده با ترشحات چشم و بینی و بزاق، ادرار و مدفوع و شیر از جمله راههای انتقال بیماری در روش مستقیم هستند. دامهای دارای عفونت پایدار، اصلیترین منابع انتقال و انتشار ویروس در میان گله گاوان محسوب می شوند.

در بسیاری از موارد عفونت در یک گله در اثر ورود تلیسه ای که دارای عفونت پایدار است ایجاد شده که جنین آنها نیز دارای این عفونت می باشد که حتما می-بایست آنها را حذف نمود زیرا مادران دارای عفونتهای پایدار، ایجاد جنینهایی با عفونتهای پایدار می کنند. گاوهای نر با عفونت پایدار هم دائماً ویروس را از طریق اسپرم دفع می کنند.

یکی از مهمترین راههای انتقال بیماری به گاو، نگهداری توام گاو و گوسفندان در یک محل می‌باشد. راه دیگر انتقال، استفاده از سوزنهای آلوده و مصرف واکسن‌های BVD در دوران آبستنی گاو است.

علائم بالینی:

علائم این بیماری مربوط به اسهال ویروسی است. این علائم عبارتند از اسهال، زخم در سطح مخاطات قسمتهای مختلف بدن (مانند طاعون)، تب بالا، قرچه مخاط دهان و بینی و پوزه، قطع نشخوار، ترشحات زیاد از بینی (که ابتدا شفاف و سپس چرکی می‌شود) و گاهی سقط جنین.

در نوع بیماری مخاطی، تب بالا - بی‌اشتهایی - اسهال - هموراژیهای دستگاه گوارشی - اسهال حاوی موکوس و خون - دهیدراتاسیون و مرگ دیده می‌شود. هرگاه تعداد مبتلایان کم ولی نسبت تلفات زیاد باشد، **حالت MD** و هرگاه مبتلایان زیاد ولی نسبت تلفات کم باشد **حالت BVD** است.

آثار کالبدگشایی:

در کالبد گشایی، جراحات بیماری یکنواخت و اکثراً محدود به دستگاه گوارش است. همچنین جراحات کم‌عمق در دهان و روی پوزه (با لبه‌های متورم و وسط قرمز) اغلب وجود دارد.

تشخیص:

وجود جراحات دهانی، تشخیص تقریبی را ممکن می‌سازد ولی به علت شباهت بیماری با طاعون گاوی باید بوسیله روشهای آزمایشگاهی تشخیص را تایید کرد. نمونه‌هایی که به منظور جداساختن ویروس به آزمایشگاه ارسال می‌شود، عبارتند از: مدفوع - ترشحات بینی - خون و جنین سقط شده. بیماری را باید از بیماری طاعون تفریق دارد.

پیشگیری:

در حال حاضر روش‌های پیشگیری در برابر این بیماری رضایت بخش نیستند. بهترین روش، شناسایی دامهای ناقل و خارج نمودن آنها از گله می‌باشد. همچنین هیچگاه نباید گوسفندان و گاوان را در کنار هم نگه داشت. یکی از نکات مهم، استفاده محدودتر از واکسنهای موجود در بازار می‌باشد زیرا این واکسنها زنده و تخفیف حدت یافته هستند که می‌توانند خود باعث بروز بیماری شوند.

درمان:

استراتژی درمان در بیماری MD - BVD به شرح زیر است:

- 1- سرم تراپی**
- 2- آنتی بیوتیک تراپی**
- 3- استفاده از ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی مانند فنیل بوتازون**

4- استفاده از ویتامینها مانند AD_3E

5- در گوساله خوراندن گلستروم مادرانی که به خوبی

در برابر این بیماری ایمن شده اند.